

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה**

המחלקה לחינוך תשע"ז 2017

שם הקורס: מדיניות חינוכית בראיה מקומית וגלובלית

מס' קורס: 129-1-0217

שם המרצה: ד"ר אסף משולם
שעות קבלה: בתאום מראש בבנין 72 חדר 136

יעדי ההוראה:

עד כמה השתנתה מערכת החינוך הציבורית מאז הקמתה לפני למעלה ממאה וחמישים שנה? למרות השינויים החברתיים הרבים המקומיים והגלובליים, ומהפכות הידע והטכנולוגיה שהתרחשו בעשורים האחרונים, קיימת ביקורת על כך שמבנה בתי-הספר, אופני ההוראה נושאי הלימוד ודרכי הערכתם נותרו כשהיו. האמנם בתי"ס עמידים בפני שינויים מהותיים?
במהלך השנה נסקור את הספרות המחקרית הנוגעת למדיניות חינוכית בארץ ובעולם, ונבחן שינויי מדיניות שנעשו בארץ. מטרת הקורס היא לחשוף את הסטודנטים לתהליכי עיצוב מדיניות חינוכית בארץ ובמדינות אחרות, תוך הבנת קשרי הגומלין המורכבים בין השותפים הרבים לעיצוב מדיניות חינוכית, ותוך עמידה על היבטים פוליטיים, כלכליים, חברתיים ואידיאולוגיים, מקומיים וגלובליים, בעיצוב מדיניות.

פרשיות לימודים:

1. החינוך הציבורי – מהן מטרותיו?
2. כיצד נקבעת מדיניות חינוכית?
3. מי משפיע, מי שותף, ולמי זה טוב?
4. היבטים חוקיים וכלכליים בעיצוב מדיניות.
5. היבטים גלובליים והשפעתם על עיצוב מדיניות.
  - כלכלה גלובלית.
  - "השאלה" של תאוריות.
6. הצלחה או כישלון? על מידת רפורמות ותהליכי שינוי.
7. חינוך ואי-שוויון חברתי.
8. מורות/מחנכות – מהו מקצוע ההוראה?

דרישות והרכב ציון הקורס *

משקל בציון הסופי **	
10 % -	נוכחות
40 % -	דוחות קריאה
50 % -	עבודת סיכום
100% -	סה"כ

רשימה ביבליוגרפית (חלקית):

עברית

נקרא מספר מאמרים מהספרים הבאים:

ענבר, ד. (2006). לקראת מהפכה חינוכית? בעקבות כנס ון ליר לחינוך על יישום דוח דברת. מכון ון ליר והוצאת הקיבוץ המאוחד, ירושלים.

פישר, ג., מיכאלי, נ. (2011). שינוי ושיפור במערכות חינוך. ירושלים, ברנקו וייס.

אנגלית

Apple, W.M. (2008). "Can Schooling Contribute to a More Just Society?" *Education, Citizenship and Social Justice*, 3(3): 239-261.

Cuban, L. (2003). *Why Is It So Hard to Get Good Schools?* New York: Teachers College, Columbia University.

Kliebard, Herbert. (1987). *The Struggle for the American Curriculum*. New York: Routledge & Kegan Paul.

Kohn, A. (1999). *The Schools Our Children Deserve: Moving Beyond Traditional Classrooms and 'Tougher Standards'*. Boston: Houghton Mifflin Co.

Sarason, S.B. (1996). *Revisiting 'The Culture of the School and the Problem of Change'*. New York: Teachers College Press.

Ravitch, D. (2010). *The Death and Life of American School System: How Testing and Choice are Undermining Education*. New York: Basic Books.

Tyack, David, & Cuban, Larry. (1995). *Tinkering Toward Utopia: A Century of Public School Reform*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Takayama, K. (2010). Politics of Externalization in Reflexive Times: Reinventing Japanese Education Reform Discourses through "Finnish PISA Success". *Comparative Education Review*, 54(1). 51-75

* יקבעו בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר ולפני תום תקופת השינויים.
** אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.
*** על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.